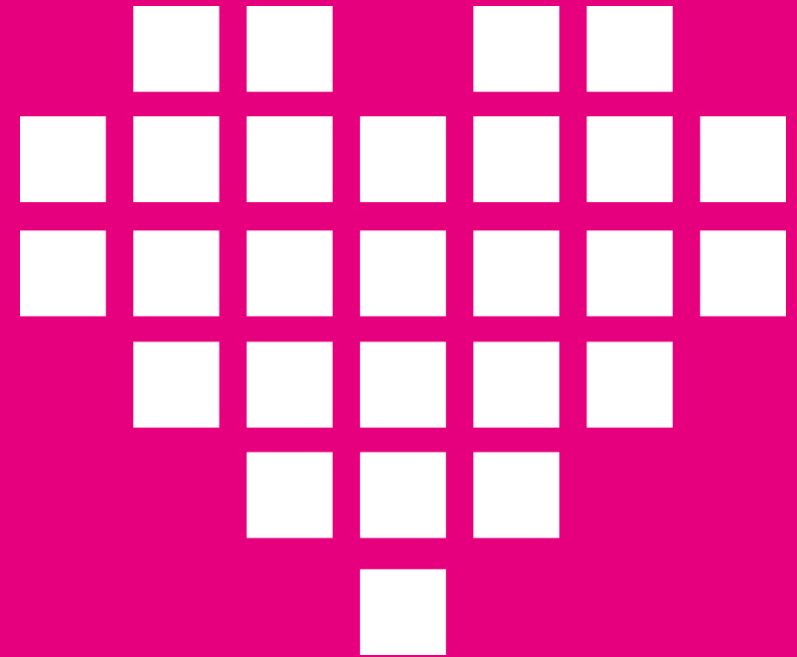

Hyte-kerroin

Lähidemokratia ja osallisuuslautakunnan kokous
29.10.2024

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen taloudellinen kannuste hyvinvointialueille

3 § Valtion rahoitus hyvinvointialueille

- Laki **hyvinvointialueiden** rahoituksesta [617/2021](#)
 - Hyvinvointialueiden sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksesta hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kertoimen perusteella määräytyvä rahoitusosuus on 0,977 %. Rahoitus lasketaan vuosina 2024-2025 euroa / asukas (42 euroa / asukas v. 2024)
 - Hyte-kerroin indikaattoreita sovelletaan vuodesta 2026 lähtien
 - **jo vuoden 2024 toiminta vaikuttaa kerrointa määrittävien indikaattorien arvoihin.**
- Valtioneuvoston asetus hyvinvointialueiden rahoituksesta [1392/2022](#)

Hyvinvointialueiden HYTE-kerroin muodostuu kahdenlaisista indikaattoreista

HYTE-kerroin - kannustin
hyvinvointialueille - THL

Hyvinvointialueiden HYTE-kerroin

Prosessi-indikaattorit

- 1) Lastenneuvolan terveystarkastukset
- 2) Kouluterveydenhuollon terveystarkastukset
- 3) Elintapaneuvonta tyypin 2 diabetesriskissä oleville
- 4) Koulukuraattoriресурssi
- 5) Koulupsykologiresurssi
- 6) MPR-rokotuskattavuus
- 7) Alkoholinkäytön mini-interventio
- 8) Työttömien terveystarkastukset

Tulosindikaattorit

- 1) Vammojen ja myrkytysten johdosta aiheutuvat hoitajaksot
- 2) Lonkkamurtumat yli 65-vuotiailla
- 3) NEET-nuoret
- 4) Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saavat
- 5) Mielenterveyshäiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat

HYTE-kerroin ja hyvinvointialueiden rahoitus

THL koelaskelma,
marraskuu 2023

Hyvinvointialue	Hyte-kerroin, €/as	Kaikille hyvää	Erotus €/as	Kaikille hyvää, 42€/as	€, alustava	Erotus €
Satakunta	59	42	17	8 936 518	12 442 904	3 506 386
Etelä-Savo	55	42	13	5 484 568	7 204 683	1 720 115
Keski-Pohjanmaa	55	42	13	2 850 734	3 711 941	861 207
Pohjois-Savo	54	42	12	10 413 620	13 478 359	3 064 739
Pohjois-Karjala	53	42	11	6 833 690	8 642 408	1 808 719
Etelä-Karjala	53	42	11	5 270 232	6 621 354	1 351 123
Päijät-Häme	52	42	10	8 598 996	10 734 764	2 135 767
Kanta-Häme	50	42	8	7 127 865	8 404 088	1 276 223
Keski-Suomi	46	42	4	11 454 103	12 550 137	1 096 034
Kainuu	45	42	3	2 964 923	3 201 803	236 880
Kymenlaakso	45	42	3	6 705 374	7 238 231	532 857
Etelä-Pohjanmaa	45	42	3	8 020 735	8 611 103	590 368
Lappi	44	42	2	7 390 971	7 720 068	329 097
Varsinais-Suomi	43	42	1	20 414 754	20 665 907	251 153
Pohjanmaa	39	42	-3	7 413 170	6 838 790	-574 380
Helsinki	38	42	-4	27 917 812	25 508 497	-2 409 315
Pirkanmaa	37	42	-5	22 395 153	19 778 005	-2 617 148
Pohjois-Pohjanmaa	36	42	-6	17 512 769	14 937 842	-2 574 927
Länsi-Uusimaa	34	42	-8	20 447 506	16 472 612	-3 974 894
Keski-Uusimaa	32	42	-10	8 542 827	6 448 721	-2 094 106
Vantaa ja Kerava	31	42	-11	11 792 886	8 738 021	-3 054 866
Itä-Uusimaa	27	42	-15	4 161 092	2 700 060	-1 461 032

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue

Alue

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue

Info

HYTE-kerroin

42

Prosessi-indikaattori, keskiarvo

20

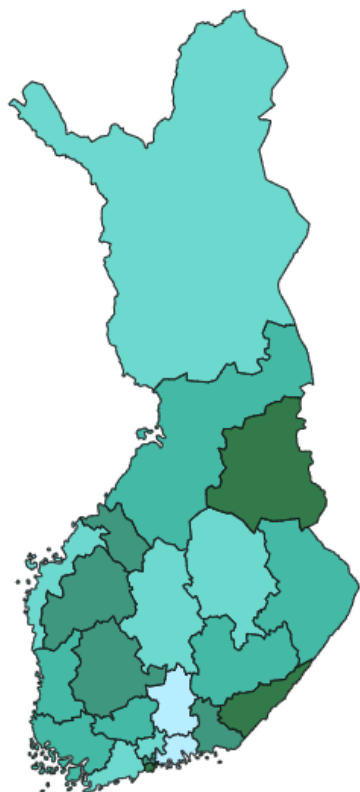
Tulosindikaattori, keskiarvo

64

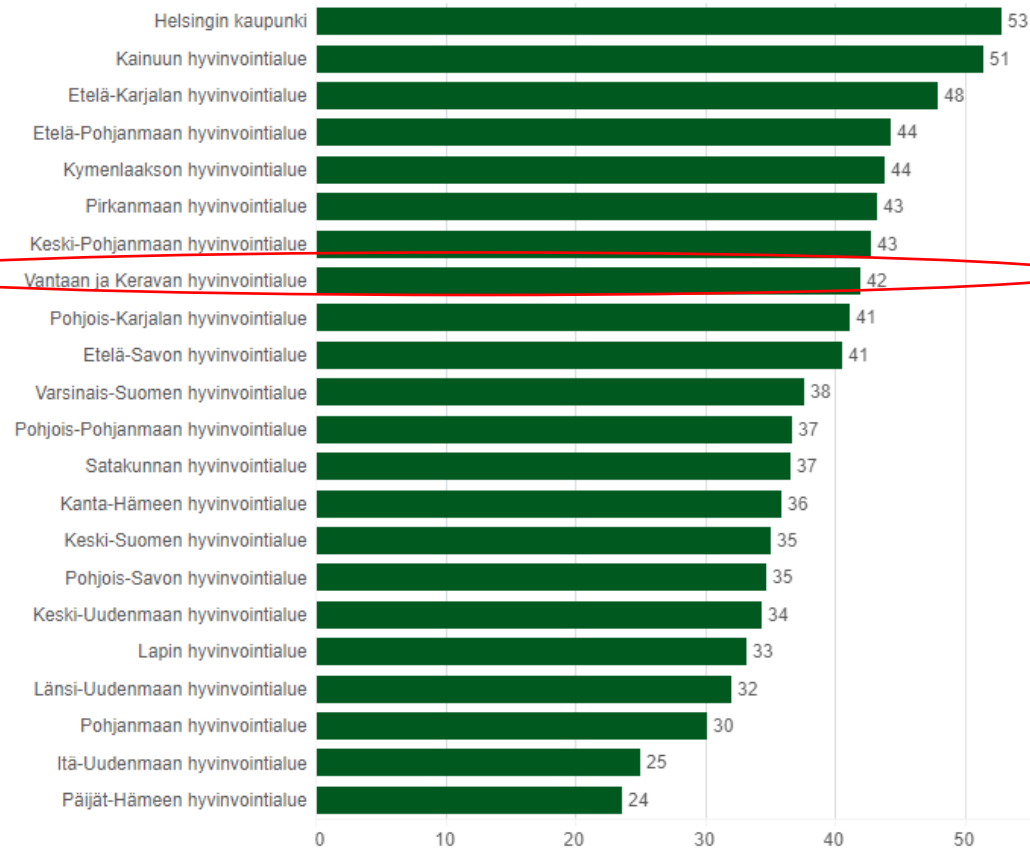
Valitse indikaattori

HYTE-kerroin

HYTE-kerroin

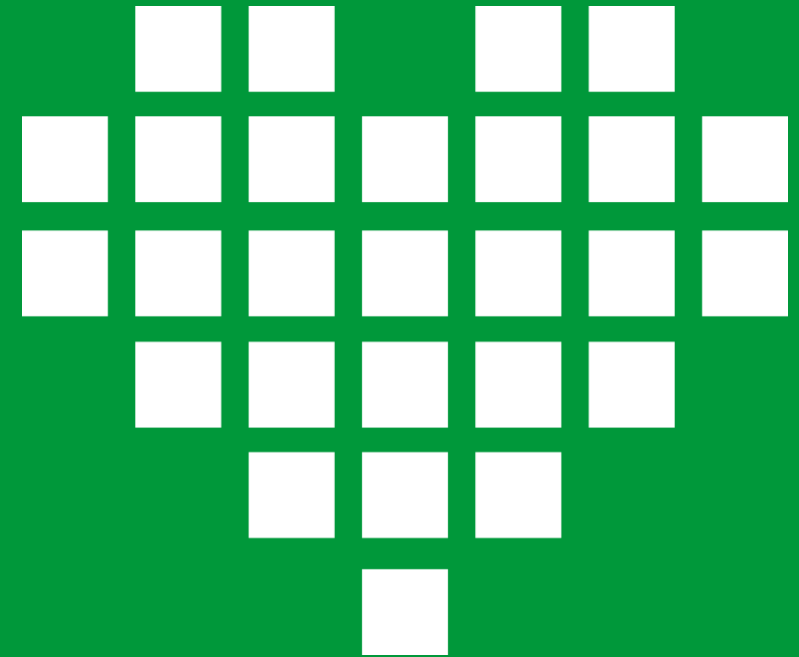
HYTE-kerroin

Lähde: THL raportointi lokakuu 2024

[Workbook: hyte \(thl.fi\)](https://thl.fi/workbook/hyte)

Tilannekuva ja kehittämistoimet

Pienimuotoista kehittämistyötä vaativat

- Lastenneuvolan ja kouluterveydenhuollon terveystarkastukset
 - TEA-viisarin ja Apotin luvuissa iso heitto
 - Ongelma poimintojen määrittämisessä. Apotin poiminta eri kuin THL:n. THL:ltä pyydetty tarkempaa ohjeistusta.
- Koulukuraattori- ja -psykologiresurssi
 - Indikaattorin pitäisi parantua, kun käytetään tuoreempaa tietoa
 - Esim. Koulukuraattorien osalta tilanne VAKEssa nyt mitoituksen mukainen
- MPR-rokotuskattavuus
 - THL:n ja Apotin kanssa tunnistettu, että muualta maahanmuuttaneiden rokotustiedot eivät siirry Apotista kansallisiin tietolähteisiin
 - Vika löytynyt rokotusrekisteristä. Rekisterissä huomioidaan vain tuorein kirjaus.
- Työttömien terveystarkastukset
 - Henkilöstöä ohjeistettu kirjaamisessa. Ajanvaraustyyppin käytössä tunnistettu vielä petrattavaa

Laajempaa kehittämistyötä vaativat (1/2)

INDIKAATTORI: Elintapaneuvonta tyyppin 2 diabetesriskissä oleville

- Vuonna 2023 THL:n aineiston mukaan VAKEssa tunnistettu riski 886 asiakasta, interventio tehty 3 asiakasta
- Lähdetty THL:n kanssa selvittämään asiaa mahdollista kirjautumisvirhettä
- Apotista löytyvät THL:n toimenpidekoodit, mutta ammattilaisen valikko, josta hän käytännössä niitä valitsee sisältää näistä vain kaksi. Tehty apotin muutospyyntö, jotta saadaan suosikkilistalle **ne toimenpidekoodit, joita halutaan jatkossa käytettävän.**
- Tehdään kirjaamisohjeistus (terhu ja lanupe sekä kaupunkien hyvinvointimentorit)

Tyypin 2 diabeteksen ehkäisy

- Suomessa ja muualla tehdyt tutkimukset ovat osoittaneet, että elintapojen muuttaminen terveyttä suojaaviksi voi kokonaan estää sairauden tai ainakin viivästyttää diabeteksen kehittymistä henkilöillä, joilla on suuri riski sairastua tautiin.
- Diabeteksen ehkäisyn avaimet ovat elintapamuutoksissa.
- Diabeteksen ehkäisyssä olennaista on
 - painonhallinta ja tarvittaessa laihduttaminen
 - säännöllinen liikunta sekä
 - terveellinen, monipuolinen ravinto, joka noudattelee yleisiä suosituksia.
- Jo 5-10 %:n painonlasku pienentää diabeteksen riskiä selvästi.

Laajempaa kehittämistyötä vaativat (1/2)

INDIKAATTORI: Alkoholinkäytön mini-interventio

- Vuonna 2023 THL:n aineiston mukaan AUDIT kirjattu 1 538 asiakkaalle, riski tunnistettu 331 asiakkaalta ja IHA 21 kirjattu 0 asiakkaalle
- Lähdetty THL:n kanssa selvittämään asiaa mahdollista kirjautumisvirhettä
- AUDIT käytössä terveysasemilla, mutta AUDITista ei usein seuraa toimenpiteitä. Näin ollen mm. mini-interventioita ei juurikaan kirjata. Miepä-palvelut: Mini-interventiot eivät ole käytössä miepä-palveluissa, eikä näin ollen mini-interventioita myöskään kirjata. Henkilöstöä ei myöskään ole koulutettu mini-interventioiden kirjaamiseen. Neuvolapalveluista ei saada vielä AUDIT-tietoja. Ei käytetä myöskään vielä IHA21-koodia.
- **Selvitetty mitä mini-interventio tarkoittaa, miten mini-interventio huomioidaan prosesseissa ja miten se kirjataan Apottiin.**
- **Tehty linjaus siitä, että mini-interventiot otetaan käyttöön ja että ne kirjataan THL:n ohjeistuksen mukaisesti Apottiin.**
- Neuvoloiden osalta THL on päivittämässä kansallista päihteiden seulontaohjeistusta ja siihen liittyvää lomaketta. Ohjeistus tulossa mahdollisesti toukokuun loppuun mennessä. Odotetaan tätä ennen hyvinvointialueen mahdollisia toimenpiteitä.

Mikä on alkoholinkäytön mini-interventio?

- **Mini-interventio eli lyhytneuvonta tai lyhyt väliintulo** on alkoholin ongelmakäytön tunnistamista sekä asiakkaan tilanteeseen suhteutettua neuvontaa.
- Puheeksiotto ja mini-interventio on yksi tehokkaimmista keinoista ehkäistä ja vähentää päihteiden käytön haittoja. Parhaimmillaan puheeksiotto ja mini-interventio tarjoavat työntekijälle ja asiakkaalle mahdollisuuden pysähtyä rauhassa asiakkaan yksilöllisen tilanteen äärelle ja keskustella hänelle sopivimmista tukimuodoista.
- Tutkimusten mukaan jopa viiden minuutin väliintulo voi olla vaikuttavaa ja merkittävästi vähentää alkoholin aiheuttamia haittoja.
- Tarkkaa työskentelytapaa mini-interventioon ei ole määritelty ja pituus voi vaihdella. Jokainen ammattilainen voi toteuttaa lyhytneuvontaa oman persoonansa ja ammattitaitonsa pohjalta.
- Kyseessä on yksi eniten tutkituista päihdehoidoista.
- Tukea puheeksiottoon ja mini-interventioon löytyy muun muassa [THL:n verkkosivuil](#) Puheeksiotossa voi hyödyntää esimerkiksi motivoivaa haastattelua.

Hyte-kerroin indikaattoreiden kehittämisprosessi syksy-talvi 2024 / 2025

